

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 25.

Vydána dne 21. března 1921.

Obsah: 100. Zákon o stavebním ruchu.

100.

Zákon ze dne 11. března 1921

o stavebním ruchu.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

HLAVA PRVÁ.

Opatření stavenišť.

§ 1.

Pozemky dosud nezastavěné nebo zastavěné, avšak k účelům obyvacím nezužitkováné, mohou po dobu nynější nouze o byty býti vyvlastněny pro stavbu obytných domů nebo pro stavbu budov určených pro veřejnou potřebu (zejména pro stavbu ústavů léčebných, pro hospodářství a zahrady jejich) a pro komunikace k tomu nutné.

Za stejných podmínek vyvlastnit lze také pozemky, na nichž jsou obytné domy nebo jiné stavby, kterýchž příslušný úřad zakázal užívání nebo jež nařídil zbourat.

Strany, které z těchto důvodů bytu pozbudou, mají přednostní nárok na byt v domech dle tohoto zákona veřejnými korporacemi vybudovaných, nebo v těch starých budovách, jež se uvolní vystěhováním vojenských a občanských úřadů.

Vyvlastnění nepostihuje práv, spojených s pozemkem nebo jiným předmětem, o jejichž vyvlastnění jde, pokud práva ta tvoří samostatný hospodářský předmět. Práva tato mohou býti spojena s některým knihovním tělesem nebo mohou pro ně býti zřízeny zvláštní knihovní vložky.

§ 2.

Jako staveniště jest použití nejprve pozemků státních.

Stát je povinen pozemky k zastavění způsobilé prodati za náhradu obecné jejich hodnoty, a vláda se zmocňuje zařídit vše, čeho ke prodeji potřebí.

O návrhu a podmínkách zřízení rozhoduje příslušné ministerstvo, které je povinno rozhodnouti do 14 dnů ode dne podání žádosti.

§ 3.

Vyvlastňovati jest především půdu neúrodnou, ale ku zastavění způsobilou, než se sáhne k půdě úrodné, kterou jest zabíratí v tomto pořadí:

1. pozemky ve stavebním obvodu obcí při otevřených již komunikacích, jako pokračování čtvrtí již zastavěných nebo výjimečně takové, k nimž se komunikace dají snadno zřídit bez větších nákladů.

2. z pozemků těch pak postupně

- a) půdu zabranou, pak fondů veřejných a teprve potom pozemky obecní,
- b) pozemky soukromé.

Jsou-li v obci již příhodné pozemky parcelované, buďtež v první řadě vyvlastněny tyto.

Vyvlastnit lze pro domek s jedním malým bytem plochu od 300—400 m², pro domky o dvou bytech do 500 m².

Vyvlastnění nelze pro účely staveb obytných vzrostlých sadů, dále nemovitostí, o kterých vlastník prokáže, že jich nevyhnutelně potřebuje pro svou vlastní živnost, hospodářství, dům nebo domácnost, nebo že jich použije sám k účelům v § 1 naznačeným, započna se stavbou nejdéle ve lhůtě tří měsíců od doručení knihovního usnesení o poznámce dle § 4 tohoto zákona, a dokonce ji v přiměřené lhůtě, kterou určí úřad k vyvlastnění příslušný.

§ 4.

Vyvlastňovací řízení provede na návrh zájemníka neprodleně okresní politický úřad, na Slovensku a v Podkarpatské Rusi slůžnovský úřad (magistrát), v jejichž správním obvodu jest vyvlastňovaný předmět, když zájemník prokáže, že dobrovolný výkup se nezdařil.

V návrhu budiž přesně označen předmět vyvlastnění a účel zamýšlené stavby a budiž připojen její situační plán.

Úřad požádá knihovní soud, aby poznamenal v knihách zahájení vyvlastňovacího řízení.

Tato poznámka jest účinná proti každému, kdo později dobude knihovního zápisu k vyvlastňované nemovitosti.

§ 5.

Rízením se zjistí především, jsou-li tu podmínky §§ 1 a 3.

K tomu konci úřad vykoná do osmi dnů na místě šetření, k němuž budtež pozváni všichni zájemníci, zvláště také památkový úřad, jde-li o předměty historické nebo umělecké ceny; k jeho posudku budiž dle možnosti přihlíženo, jde-li o vyvlastnění k účelům obytným. Nedochoďnou-li se strany, vydá úřad vyvlastňovací náález, vyslechna soudní stavební znalce, znalé místních poměrů a ceny půdy. V něm určí zároveň podle výsledku provedeného řízení náhradu za vyvlastňovaný předmět; nemůže-li o náhradu ihned rozhodnouti, rozhodne jen o vyvlastnění, určí výši prozatímní jistoty (§ 7) a vykoná další šetření o náhradě zvlášť.

V nálezu budiž označena stavba, k jejímuž provedení byl vydán vyvlastňovací náález, a určena přiměřená lhůta, do které vyvlastňovatel musí započítati se stavbou, pro kterou se pozemek vyvlastňuje. Lhůta ta nesmí býti delší tří měsíců.

Z nálezu lze se odvolati do 14 dnů po doručení k politickému zemskému úřadu, na Slovensku a v Podkarpatské Rusi k župnímu úřadu; odvolání jest podati u úřadu, který vynesl náález. Další opravný prostředek jest vyloučen.

§ 6.

Majitel vyvlastněného pozemku k účelu stavebnímu přísluší jako náhrada obecná jeho hodnota.

Při určení náhrady nebud' hleděno k těm poměrům, o nichž je patrné, že byly způsobeny v úmyslu, aby jich bylo použito jako důvodu žádosti za zvýšení náhrady. Taktéž nebud' hleděno k ceně mimořádné oblihy způsobené nahodilými vlastnostmi a k hodnotě, které nabude snad vyvlastněný předmět provedením zamýšleného podniku.

Při určení náhrady budiž dbáno újm v hodnotě zbývajících pozemku, který zůstal nevyvlastněn.

Náhradu lze dáti také v pozemcích stejné hodnoty; kde se tak státi může z půdy zabrané, staniž se tak, pokud vyvlastněný nemá půdy přes 15 ha.

Náklady vyvlastňovacího řízení nese vyvlastňovatel.

§ 7.

Nevykáže-li vlastník, že osoby, kterým plynou práva z knihovních zápisů, souhlasí, aby jemu náhrada byla přímo vyplacena, složí ji vyvlastňovatel u knihovního soudu. Soud rozvrhne složenou náhradu v nesporném řízení podle zásad exekučního řádu. Průkaz uvedený v prvé větě jest podati listinou, na níž podpis oprávněného je ověřen soudně nebo notářsky, nebo nějakou listinou veřejnou.

Jakmile vyvlastňovací náález nabude právní moci a náhrada bude zaplácena nebo náhrada nebo prozatímní jistota (§ 5) u knihovního soudu složena, odevzdá úřad vyvlastňovaný pozemek v držení vyvlastňovateli.

§ 8.

Vyvlastnitel nebo jeho nástupce právní je povinen provést dílo, k jehož zřízení byl vydán vyvlastňovací náález, v přiměřené lhůtě stanovené úřadem vyvlastňovacím.

Pozemky, podle tohoto zákona získané, lze zciziti jen se svolením zemského politického úřadu, nebo jde-li o pozemek, pro který byla udělena podpora podle tohoto zákona, se svolením ministerstva sociální péče, odmítne-li původní vlastník převzítí sám za stejnou cenu pozemek vyvlastněný zpět.

Do knih veřejných vložiti jest k návrhu vyvlastnitelovu právo získané vyvlastněním a zároveň s tímto vkladem poznamenati jest z úřední povinnosti omezení práva vyvlastnitelova a povinnosti, vyslovené v odstavci 1. a 2. tohoto paragrafu.

§ 9.

Z moci úřední budiž zajištěna na vyvlastněném pozemku obnosu třiceti procent nabývací ceny dávka z majetku na vyvlastněný pozemek připadající a vyvlastnitel má právo si stejný obnos až do výmazu z ceny zadržeti.

Dávka, stanovená zákonem ze dne 6. února 1920, č. 117 Sb. z. a n., v čl. I., § 1, pod č. 11., se zrušuje se zpětnou působností od 1. ledna 1920.

§ 10.

Nebude-li ve lhůtě dle § 8 dané provedena stavba, pro niž vyvlastnění se stalo, může býti vyvlastňovací náález na žádost vyvlastňovaného zrušen úřadem, který vydal náález. V tom případě zůstává vyvlastněnému vyhrazeno uplatnění náhradu škody pořadem práva.

Z důvodů vyšší moci může úřad, který vydal vyvlastňovací nález, původní lhůtu přiměřeně prodloužit.

§ 11.

Zákon ze dne 17. prosince 1919, č. 20 Sb. z. a n. z roku 1920, se zrušuje.

HLAVA DRUHÁ.

Rozhodčí soudy mzdové.

§ 12.

Pro upravení pracovního a služebního poměru v živnostech stavebních, jakož i v podnicích vyrábějících a dopravujících stavební hmoty zřizují se rozhodčí soudy (§ 16).

§ 13.

Rozhodčí soud svolá ministerstvo sociální péče, kdykoliv uzná toho potřebu, jakož i k žádosti zájmové organizace zaměstnavatelů nebo zaměstnanců, které jsou povinny předkládati rozhodčímu soudu všechny spory vznikající z poměru pracovního nebo služebního.

§ 14.

Ministerstvo sociální péče jmenuje v dohodě s ministerstvem spravedlnosti předsedou soudce z povolání a vyzve zúčastněné organizace zaměstnavatelů a zaměstnanců, aby jmenovaly do něho přisedící tak, aby v soudě zasedali tři zaměstnavatelé a tři zaměstnanci.

§ 15.

Na řízení rozhodčího soudu jest užití obdobně ustanovení (§ 3, odst. 2. a 3., § 4, odst. 1., §§ 5, 6, 8, 9, 10, odst. 2., § 11, 12 a 13) zákona ze dne 5. prosince 1919, č. 655 Sb. z. a n.

§ 16.

Rozhodčí soud jest povolán, aby vykládal smlouvy kolektivní, aby rozhodoval spory, které vznikly ze smlouvy pracovní, a aby stanovil podmínky pracovní, zejména mzdové, pokud se tak nestalo kolektivní smlouvou.

Ve všech těchto případech jest vzít za podklad nálezu průměrný výkon v dotčeném odboru z r. 1914, kde lze stanovit mzdu nebo služné v poměru k výkonu pracovnímu.

Nález vydaný rozhodčím soudem vztahuje se na dobu jednoho roku. Ustanovení kolektivní smlouvy sjednané v této době, jež odporují nálezu, nabývají účinnosti teprve, byla-li schválena rozhodčím soudem.

§ 17.

Zaměstnavatelé i zaměstnanci, jakož i organizace jejich nesmějí vyhlásiti výluky nebo stávkou, dokud rozhodčí soud nevydal nálezu.

HLAVA TŘETÍ.

Cenové soudy.

§ 18.

Pro stanovení cen stavebních hmot a úplaty za dopravu jich v živnostech a podnicích v § 12 uvedených, jakož i pro stanovení jednotkových cen stavebních rozpočtů zřizují se pro jednotlivé odbory cenové soudy, a to: v Praze pro obvod Čech, v Brně pro obvod Moravy a Slezska, v Bratislavě pro obvod Slovenska a v Užhorodě pro obvod Podkarpatské Rusi.

§ 19.

Cenový soud svolá ve 14 dnech po vyhlášení tohoto zákona přednostu nebo jím ustanovený úředník oddělení pro stavební ruch při zemském politickém úřadu, jenž mu předsedá, a povolá do něho po jednom zástupci zaměstnavatelů a zaměstnanců dotčeného odboru, po jednom odborníkovi ze řad bývalých zaměstnavatelů a zaměstnanců toho odboru, po jednom zástupci svazu zaměstnavatelů stavebních, stavebních družstev obecně prospěšných a odborové dělnické ústředny.

Tyto organizace jsou povinny jmenovati zástupce ve lhůtě předsedou stanovené a předseda cenového soudu jest těmito návrhy vázán.

Do cenového soudu vysílá za přisedícího svého úředníka revisní odbor při ministerstvu financí.

§ 20.

Způsob řízení u cenového soudu bude upraven nařízením.

§ 21.

Cenový soud stanoví ceny na dobu jednoho roku; jest však povinen v prvním týdnu každého kalendářního čtvrtletí ceny znovu prozkoumati a je po případě snížit. Ke změně výrobního nákladu, vzniklé změnou kolektivní smlouvy pracovní, může při tom cenový soud přihlížeti pouze v případě, že změna taková byla schválena rozhodčím soudem.

Cenový soud není však oprávněn ceny zvýšiti.

§ 22.

Snížil-li cenový soud ceny a úplaty v § 18 uvedené, stanoví zároveň dobu, od kdy toto snížení nabývá účinnosti.

HLAVA ČTVRTÁ.

O losové výpůjčce republiky Československé.

§ 23.

Vláda se zmocňuje, aby opatřila pro podporu stavebního ruchu kapitál do 1 miliardy Kč losovou výpůjčkou.

§ 24.

Výnosu této výpůjčky smí být použito:

a) ke krytí výloh povolených dle finančního zákona pro rok 1921 na stavby obytných domů z důvodu reformy finanční správy;

b) k úhradě výloh bytové péče o státní zaměstnance dle hlavy V. tohoto zákona;

c) ku poskytování podpor po rozumu ustanovení hlavy VI. a VII. tohoto zákona.

§ 25.

Dlužný kapitál bude umořen ve 25 letech tím způsobem, že bude každoročně počínaje 1. únorem 1922 vylosována část losů tahy umořovacími dle umořovacího plánu. Doručitelům takto tažených losů bude vyplacena imenovitá hodnota losů a úroková prémie 2% této hodnoty za každý rok počínaje rokem 1922 až do roku tahu, rok tento v to počítaje.

Kromě tahů umořovacích budou se konati zvláštní tahy výherní, jichž se účastní i losy vylosované v tazích umořovacích.

Na losy tažené ve zvláštních tazích výherních případně výhra dle herního plánu; tyto losy obdrží, nebyly-li taženy v posavadních tazích umořovacích, výhru po srážce imenovité hodnoty a účastní se dalších tahů umořovacích. Byly-li losy tažené ve zvláštních tazích výherních již také taženy v tazích umořovacích, bude při výplatě výhry sražena imenovitá hodnota vyplacená již při umořovacím tahu.

Souhrnný roční obnos výher se stanoví 16 milionů Kč.

§ 26.

Výhry a imenovitě hodnoty s prémie budou splatny 3 měsíce po tahu.

§ 27.

Tato výpůjčka jest osvobozena od daně důchodové (rentové).

§ 28.

Způsob emise losů, umořovací a herní plán budou stanoveny nařízením.

Dozor nad používáním a uložením peněz z losové půjčky vykonává komise pro kontrolu dávky z majetku.

HLAVA PÁTÁ.

O bytové péči o státní zaměstnance.

§ 29.

Vláda se zmocňuje, aby z výnosu losové státní výpůjčky povolené dle hlavy čtvrté tohoto zákona přikázala na rok 1921 částku až do 150.000.000 Kč na postavení obytných budov pro státní zaměstnance.

O tento obnos zvyšují se výdaje státních investic pro rok 1921, stanovené článkem VIII. finančního zákona ze dne 17. prosince 1920, čís. 682 Sb. z. a n.

HLAVA ŠESTÁ.

O finanční podpoře stavebního ruchu a úlevách daňových a poplatkových.

§ 30.

Stavby domů s malými byty zahájené kýmkoli v roce 1921 mohou být podporovány státem podle zákona z 23. května 1919, č. 281 Sb. z. a n., pokud se v této hlavě jinak neustanovuje.

Stejným způsobem jako novostavby mohou být podporovány také přístavby a nástavby obytných domů.

§ 31.

Na podporu podle § 30 povoluje se na rok 1921 částka 80.000.000 Kč.

Částku, kterou jest podle § 2 zákona ze dne 23. května 1919, čís. 281 Sb. z. a n., zařaditi do rozpočtu budoucích let, jest přiměřeně zvýšiti.

§ 32.

Na stavby domů s malými byty a na přístavby a nástavby domů zahájené v roce 1921, které budou dokončeny do konce roku 1922, může být udělena státem podpora:

1. buď tím způsobem, že stát zaručí se věřiteli za zápůjčky poskytnuté na novostavby, a to za úrokování, umořování a vedlejší platy a za splacení zaručené zápůjčky;

2. nebo tak, že bez zaručení zápůjčky poskytne po dobu 25 let ode dne povoleného užívání novostavby majiteli roční ve čtvrtletních lhůtách pozadu splatný příspěvek na zúročení a úmor řádně zjištěného stavebního nákladu, a to nejméně po prvních pět let ve výši 4% (čtyř ze sta), po dalších pět let 3½% (tři a půl ze sta), po následujících pět let 3¼% (tři a čtvrt ze sta), po dalších pět let 3% (tři ze sta) a po posledních pět let 2½% (dvě a půl ze sta). Nařízením může být tento příspěvek zvýšen dle poměru mezi nákladem a obvyklým činžovním výnosem;

3. nebo tím, že stát zaručí díl přípustné zápůjčky a poskytne příspěvek dle zbytku stavebního nákladu;

4. nebo ve způsobě přímých zápůjček až do výše 100.000.000 Kč na dokončení staveb zahájených podle zákona z 23. května 1919, č. 281 Sb. z. a n., v roku 1919 a 1920.

§ 33.

Záruka státu v § 32 pod č. 1. uvedená budiž v pozemkové knize poznamenána při zápůjčce poskytnuté a činí, pokud není jinak ustanoveno, při

domech o jednom bytě	60%
„ „ dvou bytech	62%
„ „ třech bytech	64%
„ „ čtyřech bytech	67%
„ „ pěti bytech	70%
„ „ šesti bytech	73%
„ „ sedmi bytech	76%
„ „ osmi a více bytech	80%

stavebního nákladu řádně zjištěného.

Většina bytů musí se skládati aspoň z pokoje a kuchyně s obytnou plochou nejméně 35 m² pod vlastním závěrem.

Vlastní prostředky, kterými musí stavebník přispěti k úhradě skutečného stavebního nákladu, musí činiti aspoň polovici částky nákladu, za kterou dle 1. odstavce nelze převzít záruku.

Záruka může býti převzata také za stavební úvěr až do výše 90% státem zaručených a předcházejících nezaručených zápůjček.

Při výmazu pohledávky zaručené jest z moci úřední vymazati poznámku podle odst. 1. zapsanou.

Nařízením může býti tato záruka zvýšena, jde-li o stavby prováděné stavebními sdruženími obecně prospěšnými, obcemi, okresy a župami, aneb o stavby, při nichž obytná plocha činí více než 60 procent plochy zastavěné.

Nařízením určí se také, jak úsporně stavby mají býti prováděny, a co bude tvořiti základ výpočtu stavebního nákladu při jednotlivých typech (stavby městské, venkovské, horské a pod.).

§ 34.

Příspěvek státu v § 32 pod č. 2. uvedený zapisuje se na list statkové podstaty jako reální právo a tvoří s nemovitostí ve vložce té zapsanou předmět zástavního práva pro hypotéckární dluhy na nemovitosti vložené. Jsou-li na nemovitosti vložena zástavní práva za pohledávky státem zaručené po rozumu § 32, č. 3., vyplácí se tento státní příspěvek do pokladny věřitele knihovního; jinak je potřeba postupu na zástavního věřitele.

§ 35.

Zápůjčky státem zaručené dle § 32, č. 1. a 3., požívají jistoty sirotčí.

§ 36.

Za účelem poskytování zápůjček státem zaručených mohou sestoupiti se peněžní a pojišťovací ústavy ve zvláštní společnosti s ručením obmezeným, dáti ze svého jmění nebo ze jmění svěřeného této společnosti ve formě vázaných vkladů prostředky potřebné k výhradnímu plnění těchto úkolů. U těchto společností uloží stát mírně zúročitelný vklad podle výnosu zápůjčky losové povolené dle hlavy čtvrté tohoto zákona ve výši úměrné tomu, kolik ústavy samy ve jmění společnosti na vázaných vkladech uložily.

Společnosti tyto mají právo přijímati vázané vklady úsporné od nečlenů; ministr financí se zmocňuje, aby z částky na podporu stavební v § 31 určené povolil úrokové prémie dle délky vázanosti vkladů těchto.

Podrobná ustanovení o těchto společnostech s ručením obmezeným a způsobu přemiování vkladů budou upravena nařízením.

§ 37.

Společnosti dle předchozího paragrafu zřízené, jestliže skutečně činnost jejich se omezuje pouze na poskytování zápůjček, požívají osvobození od daně výdělkové podle II. hlavy zákona ze dne 25. října 1896, č. 220 ř. z. (na Slovensku a v Podkarpatské Rusi od daně zárokové podniků veřejně účtujících) a od daně důchodové vybírané na základě příznání dle hlavy III. cit. zákona (na Slovensku a v Podkarpatské Rusi od daně úrokové a rentové dle zákonného čl. XXII. z r. 1875).

Úroky ze vkladů úsporných placené nebo k dobru připsané zmíněnými společnostmi jsou osvobozeny jak od daně důchodové (úrokové a rentové), tak od 4%ního poplatku (§ 7 zák. z 29. února 1864, č. 20 ř. z., a cis. nař. z 28. srpna 1916, č. 281 ř. z.).

§ 38.

Listiny dlužní a záruční o úvěrech a zápůjčkách povolených dle ustanovení tohoto zákona, dále výmazné kvitance o úplném nebo částečném zaplacení těchto zápůjček jsou osvobozeny od poplatků stupnicových a vkladních.

Převádí-li stavební sdružení obecně prospěšné vystavěné budovy na svoje členy, neb obec na čekatela, jest tento převod osvobozen od poplatku převodního. Totéž osvobození přísluší oprávněnému podnikateli staveb pro první prodej v době pěti let od dokončení staveb.

Na směnky a poplatky v řízení sporném se osvobození nevztahuje.

§ 39.

Ustanovení zákona ze dne 30. března 1920, čís. 209 Sb. z. a n., o přechodných daňových výhodách pro stavby, rozšiřují se také na stavby, které budou stavebně ukončeny nejdéle do konce roku 1922 s tou odchylkou, že stavbám domů s malými byty, které se započnou v roce 1921 a stavebně dokončí nejdéle do konce roku 1922, přísluší úplné osvobození od domovní daně třídní a činžovní na dobu 50 let; sazby daňové, jichž užití jest pro dobu plné daně, zůstávají v těchto případech nezměněny. Jinak zůstávají platné předpisy, zejména pokud jde o výhody z důvodu stavby, nadále v platnosti.

§ 40.

Zákon ze dne 30. března 1920, čís. 219 Sb. z. a n., o podpoře soukromého stavebního podnikání, se zrušuje.

HLAVA SEDMÁ.

Finanční podpora staveb provisorních.

§ 41.

Tomu, kdo započne v roce 1921 stavbu provisorních budov obytných s malými byty, jichž trvání jest omezeno nejvýše na dvacet let od doručení povolení stavebního (§ 47), může být povoleno od státu 40% stavebního nákladu; dokončí-li stavbu nejpozději do 1. listopadu 1921, zvýší se podpora státu na 60% stavebního nákladu. Do stavebního nákladu započítávají se jen taková vydání, jichž provisorní ráz staveb vyžaduje.

Vláda se zmocňuje, aby stejnou podporu 60% udělila velkým městským obcím na provisorní stavby a úpravy budov zahájené v roce 1919 a 1920.

§ 42.

V knihách pozemkových vyznačí se doba, na kterou jest provisorní stavba povolena, a vloží se právo obce žádati po uplynutí této doby odklizení provisorní budovy.

§ 43.

Úlevy poplatkové a daňové uvedené v §§ 38 a 39 tohoto zákona platí obdobně i pro tyto stavby.

HLAVA OSMÁ.

Změna, dočasná a dílčí bezúčinnost stavebních řádů.

§ 44.

Po dobu účinnosti tohoto zákona omezuje se působnost státní regulační komise pro Velkou Prahu zřízené dle zákona ze dne 5. února 1920, čís. 88 Sb. z. a n., v tom, že a pokud měla právo

zasahovati do povolení stavebního, vydávaného obcemi, takže netřeba jí předkládati stavební plány před udělením povolení stavebního.

§ 45.

Na touž dobu pozbývají účinnosti předpisy všech stavebních řádů, dosud na území republiky platných, pokud jsou nahrazeny ustanoveními tohoto zákona o úlevách tuto daných.

Celý § 106, pak 2. odst. § 25 stavebního řádu pro Slezsko ze dne 2. června 1883, č. 26 z. z., se zrušují. Rovněž se zrušují odst. 7. § 102 téhož slezského stavebního řádu, jímž se ustanovuje, že řízení a rozhodování o stavbách nad propůjčenými důlními měrami ve Slezsku přísluší iakožto stavebnímu úřadu okresnímu politickému úřadu místo obce; stavebním úřadem pro řízení a rozhodování o stavbách nad propůjčenými důlními měrami jest i ve Slezsku obec.

§ 46.

Kdo nechce užití úlev tohoto zákona, jest povinen provést stavbu dle předpisů platných řádů stavebních.

Úlevy pro staveniště.

§ 47.

Veřejná prostranství, polohovými plány navržená, může obec zastavět, ale toliko budovami provisorními a jen na dobu nejdéle 20 let (hlava sedmá).

Zastavět možno provisorními budovami také pozemky, ležící v čarách regulačních, avšak rovněž jen na dobu nejdéle 20 let. Lhůta tato počíná dnem po doručení stavebního povolení. Stavebník jest povinen za sebe a své právní nástupce ve vlastnictví budov těch dát písemné prohlášení (revers), že stavbu odstraní, a obec má právo po uplynutí lhůty, v prohlášení tom obsažené, odstranění nařídit.

§ 48.

Na pozemcích, jež do polohových plánů poiaty nebyly, a v obcích, které neopatrily si plánů polohových, lze stavět jen, když pro stavby takto vznikající dosíci se dá v souvislosti se zastavěnými čtvrtěmi snadné neb aspoň nikoli nákladné komunikace, třeba jen prozatímní, a když udržovací náklady nebudou požadovány od obce.

§ 49.

Povolení na rozdělení míst stavebních (uhaslá povolení parcelační), jichž platnost pominula jen proto, že včas se stavbou vůbec v dané lhůtě započato nebylo, oživnou, jestliže na nich se započne se stavbou do 1. září 1921.

Rízení na obci.**§ 50.**

Žádosti za povolení stavební budtež stavebními úřady vyřizovány nejdéle do 14 dnů.

Pokud tento zákon mluví o obcích a stavebních úřadech obecních, platí ustanovení jeho i o městech se zvláštními statuty a městech municipálních.

Stížnosti při stavbách podle tohoto zákona povolovaných jest podati nejdéle v osmi dnech po doručení rozhodnutí první instance u ní k zemskému úřadu politickému, který svými stavebními orgány (§ 60) jest povinen rozhodnouti ve 14 dnech po předložení stížnosti instancí prvu.

Kdyby obec žádost o stavební povolení ve lhůtě odst. 1. nevyřídila, nebo stížnost u ní podanou ve 14 dnech nepředložila, jest tím dáno povolení ke stavbě, se kterou lze započítati.

V obou případech ručí obec za škody vzešlé sousedům a stěžovateli.

§ 51.

Do tří dnů po doručení povolení stavebního je stavební úřad prvé stolice povinen vytýčiti stavební čáru nebo vydati žadateli potřebné pomůcky k jejímu vytýčení, dotýká-li se novostavba čar uličních nebo silnice. Jinak tak učiniti může stavebník sám s přibráním oprávněného geometra.

Úlevy v provádění stavby.**§ 52.**

Za konstruktivní provedení, bezpečnou obyvatelnost a zdravotní nezávadnost ručí před úřady stavební živnostník, zodpovědný dle dnešních platných předpisů.

Stabilita stavebního projektu předloženého k úřednímu schválení za účelem povolení stavby budiž doložena řádnými výpočty dle předpisů o přípustném zatížení konstrukcí stavebních a dovoleném namáhání hmot.

§ 53.

Každý dům budiž stavebním celkem pro sebe, opatřen vlastními zdmi hraničními.

Volba stavebních hmot ponechána volnému uvážení stavebníka, jenom není dovoleno krytí slamou při souvislých stavbách.

§ 54.

Domy obytné mohou býti o pěti patrech; světlou výšku lze snížit v nich pro místnosti obytné a pracovní na 2 m 60 cm, v podkroví až na 2 m 40 cm.

§ 55.

V podkrovních bytech dovozuje se zatížení podlahy pouze 150 kg na 1 m² a lze užiti vazných trámů jako stropnic, při čemž budiž účelně a vhodně bráněno vzniku požáru a jeho šíření.

§ 56.

Klosety přípustno zřizovati v koupelnách, jsou-li tyto z předsíně přístupny a přímo větrány. Tam, kde není soustavné kanalisace, dovozuje jest dočasně soustava žumpová.

Pro stavby provisorní připouští se soustava žumpová tam, kde není možné připojení na soustavnou kanalisaci.

§ 57.

V domech rodinných netřeba zřizovati schodiště i chodby ohnivzdorné a uzavřené. Jich šířky i výšky mohou uchylovati se od předpisů dosa- vadních stavebních řádů.

§ 58.

Zřizování chodníků a dvorů dlážděných jest na žádost stavebníka odročiti na dobu pozdější.

§ 59.

Pro stavby živnostenské a průmyslové zůstanou v platnosti nynější předpisy stavebních řádů.

Úřady a příslušnost.**§ 60.**

Stavby podle ustanovení tohoto zákona prováděné podřizují se evidenci, ústřednímu dozoru a rozhodování ministerstva veřejných prací a ministerstva sociální péče.

Vláda se zmocňuje, aby službu obou ministerstev pro účely tohoto zákona místně sloučila a kompetenci vhodně upravila.

Při zemských politických správách v Praze, Brně (pro Moravu a Slezsko), dále při úřadě ministra s plnou mocí pro správu Slovenska v Bratislavě (pro Slovensko) a při civilní správě v Podkarpatské Rusi v Užhorodě (pro Podkarpatskou Rus) zřizují se zvláštní oddělení pro stavební ruch, jimž bude rozhodovati o stavbách, stížnostech a stavebních záležitostech dle tohoto zákona vůbec prováděných a posuzovaných jako konečné a výlučné instanci odvolací. Ide-li o porušení tohoto zákona neb ohrožený veřejný neb státní zájem, jest přípustna mimořádná stížnost na ministerstvo veřejných prací.

§ 61.

Těmto orgánům náleží, aby vhodnou organizací práce, výroby stavebních hmot a jiných stavebních potřeb, jakož i organizací stavebního podnikání napomáhaly k rychlé, účelné a hospodárné výstavbě obytných a jiných ve veřejném zájmu nutných budov.

§ 62.

Orgány tyto mohou od majitelů, uschovatelů nebo výrobců stavebních hmot a jiných k provedení stavby nutných potřeb tyto předměty kdykoli požadovati, když je zřejmo, že jsou zadržovány z ohledů spekuláčních, a mohou před svým rozhodnutím učiniti opatření, aby předměty byly zabezpečeny.

Aby opatření mohly stavební hmoty a jiné k provedení stavby nutné potřeby, mají též právo, kdykoli prohlížeti všechny podniky, které vyrábějí, dodávají nebo dopravují stavební hmoty nebo jiné k provedení stavby nutné potřeby, šetříce ústavního zákona ze dne 9. dubna 1920, č. 293 Sb. z. a n.

§ 63.

Přednosty oddělení pro stavební ruch v Praze, Brně, Bratislavě a Užhorodě jmenuje vláda v první řadě z úředníků zemských výborů a zemských správních komisí. Ostatní personál přiděluje zemský politický úřad.

§ 64.

V první instanci budou i nadále činnými dosavadní obecní (stavební) úřady s tím rozdílem, že stížnosti říditi jest přímo na zemský politický úřad.

§ 65.

Rozhodnutí, jež orgány stavební v druhé instanci učiní, jest vydávati stranám jménem zemského politického úřadu, který jest povinen rozhodnouti do 14 dnů.

§ 66.

Působnost zemského politického úřadu podle §§ 8, 50, 63, 64 a 65 tohoto zákona vykonává na Slovensku úřad ministra s plnou mocí pro správu Slovenska, v Podkarpatské Rusi šéf civilní správy.

HLAVA DEVÁTÁ.

Ustanovení závěrečná.

§ 67.

Osobní a věcný náklad spojený s prováděním tohoto zákona hradí se z úvěru podle § 24.

§ 68.

Nařízením budou stanoveny podrobné podmínky státní podpory podle §§ 32, 33 a 41 tohoto zákona, zejména jakým náležitostem musí

vyhovovati žadatel o státní podporu a zaručená zápůjčka, a dále podrobná ustanovení o povinnostech majitele domu, na kterém zápůjčka ta vázne, ustanovení o řízení o žádostech za státní podporu a jiné.

§ 69.

Nařízením budiž ustanoveno, jaká část nákladu musí býti uhrazena výnosem domu, a učiněno opatření, aby majitel domu byl zavázán úpravou nájemného přispívati k úhradě nákladu, krytého státní podporou.

§ 70.

Obce a společné bytové úřady, které podle §§ 1 a 33 zákona ze dne 30. října 1919, č. 592 Sb. z. a n., o zabírání bytů obcemi, byly do 31. prosince 1920 zmocněny, aby provedly opatření podle citovaného zákona, mohou v provádění těchto opatření pokračovati do 30. června 1921.

Na domy podle tohoto zákona vystavěné nevztahuje se zmocnění obcí a společných bytových úřadů k zabírání bytů a místností.

§ 71.

Ustanovení hlavy první a sedmé pozbývají účinnosti dnem 31. prosince 1921; ustanovení hlavy druhé, třetí a osmé dnem 31. prosince 1922.

§ 72.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

§ 73.

Vládě se ukládá, aby tento zákon provedla.

T. G. Masaryk v. r.

Černý v. r.,

jako ministerský předseda, ministr vnitra a v zastoupení nepřítomného ministra zahraničních věcí.

Dr. Gruber v. r.

Dr. Fatka v. r.

Husák v. r.

Dr. Kovařík v. r.

Dr. Procházka v. r.

Dr. Šusta v. r.

Dr. Burger v. r.

Dr. Brdlík v. r.

Dr. Popelka v. r.,

jako ministr spravedlnosti a v zastoupení nepřítomného ministra pro sjednocení zákonodárství a organizace správy a nepřítomného ministra s plnou mocí pro správu Slovenska,

Dr. Hotowetz v. r.,

jako ministr obchodu, zároveň správce úřadu pro zahraniční obchod a v zastoupení nepřítomného ministra financí.